

3. An Outlook of Drilling Technologies and Innovations: Present Status and Future Trends. C. Teodoriu, O. Bello. Published in Energies 26 July 2021. Engineering, Environmental Science.
4. Study on the stability of a shear-thinning suspension used in oil well drilling. F. M. Fagundes, N. Santos, +1 author F. O. Arouca. Published 2018. Engineering, Environmental Science, Materials Science. Oil & Gas Science and Technology.
5. Asrorova F.A, t.f.d. PhD, prof v.b Sultonov.Sh.A. Quduq devori mustahkamligini oshiruvchi sirt faol eritmalarning xossalarini o'rganish. “Перспективные исследования по медицинской химии, биохимии и физики в области медицины”, которая состоится 17-18-мая 2024-года.
6. SUN Jinsheng, JIANG Guancheng.
7. The state and trend of drilling and liquidation fluid: "blood" of drilling projects. The forecast of Science and Technology 2023. 2(2): 62-74.
8. BALAGA DK, MONDAL J, TATKE V .. Degriance as adhesionic is obstructal and low-based drilling fluid systems of synthetic acrxial polymers. Geo-CANGING SCIENCE AND MANAGENCY, 2023. 222: 211453.
9. Internet saytlari.

http://www.elibrary.ru/menu_info.asp

http://www.elibrary.ru/journ_main.asp?code=520100

<http://www.rusmet.ru>

BOSHLANG'ICH TA'LIMGA ZAMONAVIY INNOVATSIYALARNI JORIY ETISH

Sayraxmatova Oqila Fazliddinovna

Navoiy innovatsiyalar universiteti

Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrası

Boshlang'ich ta'lim yonalishi

1-kurs 4-guruh talabasi.

Ilmiy rahbar: Sa'dullayeva Umida Fayzullayevna

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich ta'limga zamonaviy innovatsiyalarni joriy etish hamda uning samarali tomonlari to'g'risida so'z boradi. Shuningdek boshlang'ich sinflarda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish orqali, ta'lim sifatini oshirish, o'quv-tarbiya jarayonini*

modernizatsiyalash, xorijiy tajribalarni o'rganish, o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish bo'yicha chuqur mulohazalar yuritilgan.

Kalit so'zlar: *Boshlang'ich ta'lim, zamonaviy innovatsiyalar, ta'lim sifati, modernizatsiyalash, raqamli texnologiyalar, STEAM ta'limi, o'yinlashtirish, Innovatsion pedagogik yondashuvlar, xorijiy tajriba.*

Abstract: *This article discusses the introduction of modern innovations in primary education and its effective aspects. Also, in-depth considerations are made on improving the quality of education, modernizing the educational process, studying foreign experiences, and developing the professional competence of teachers through the use of innovative educational technologies in primary grades.*

Keywords: *Primary education, modern innovations, quality of education, modernization, digital technologies, STEAM education, gamification, Innovative pedagogical approaches, foreign experience.*

Аннотация: *В статье рассматривается внедрение современных инноваций в начальное образование и его эффективные аспекты. Также состоялись подробные обсуждения вопросов повышения качества образования в начальной школе за счет использования инновационных образовательных технологий, модернизации образовательного процесса, изучения зарубежного опыта, развития профессиональной компетентности учителей.*

Ключевые слова: *Начальное образование, современные инновации, качество образования, модернизация, цифровые технологии, STEAM-образование, геймификация, инновационные педагогические подходы, зарубежный опыт.*

Kirish

Ta'lim jarayonida ilg'or pedagogik texnologiyalarni faol qo'llash, ta'lim samaradorligini oshirish, tahlil qilish va amaliyotga joriy etish bugungi kunning muhim vazifalaridan biridir. O'quvchilarning fikr doirasi, ongi, dunyoqarashlarini o'stirish, ularni erkin tinglovchidan erkin ishtirokchiga aylantirmoq nihoyatda muhimdir. O'qituvchi darsda boshqaruvchi o'quvchilar esa, ishtirokchiga aylanmog'i lozim. Ana shu vazifani uddalashda innovatsion faoliyat ustunligi ko'p qirrali samara keltiradi. Boshlang'ich ta'lim umumta'lim maktablarining bosh bo'g'ini bo'lgani sababli ana shu jarayonda o'quvchi shaxsining mukammal rivojlanib borishiga ko'proq e'tibor berish lozim. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining mas'uliyatlari cheksizdir. Ular maktab ostonasiga endigina

qadam qo'ygan o'quvchilarni maktab hayotiga ko'niktirib, zamonaviy bilim olishlariga yo'l ochib beradilar. Bolalarning o'qishga munosabatlari, aqliy salohiyatlari ana shu davrda shakllanadi. Bu ham boshlang'ich sinf o'qituvchilarining vazifasi mas'uliyatli ekanligini ko'rsatadi. Pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar tashkiliy usullari, o'tkazish metodlariga ko'ra o'quvchi ehtiyojiga mos tushishi kerak. Chunki bunday darslar bola ruhiyatiga yaqinroq bo'ladi. O'quvchilarning o'quv materiallarini o'zlashtirishga bo'lgan qiziqish, xohish va istaklarini qo'zg'otish asosida maqsadga erishish motivatsiya bo'lib, bu o'qituvchi va o'quvchilarning o'zaro ichki yaqinlashuvidir.

Respublikamiz ta'lim tizimini zamonaviy darajada takomillashtirish yo'nalishida amalga oshirilayotgan keng ko'lamli ishlardan ko'zda tutilgan asosiy maqsad – yosh avlodga ta'lim-tarbiya berish sifati va samaradorligini oshirish, ularni o'z yurtining sodiq farzandi etib tarbiyalash va mustahkam bilim egallashlari uchun barcha shart-sharoitlarni yaratish hisoblanadi va bugungi kun talablaridan kelib chiqqan holda yangi chuqur bilimlar talab etuvchi texnologiyalarning rivojlanishi sharoitlarida mustaqil ravishda yangi bilimlarni egallash, kasbiy mahorat cho'qqilarini egallashga qodir va kasbiy moslashuvchanlik hislatlariga ega bo'lgan chuqur bilimli, yuqori malakali mutaxassislarini tayyorlash orqali ta'lim-tarbiya jarayoni sifati va samaradorligini oshirishga qaratilgan. Bu esa o'z navbatida o'quv jarayonini ilm-fanning zamonaviy yutuqlariga tayangan holda tashkil etishni, zamonaviy o'qitish texnologiyalaridan samarali foydalanishni talab etadi.

Bugungi kunda boshlang'ich sinflarda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish, ta'lim sifatini oshirish, o'quv-tarbiya jarayonini modernizatsiyalash, xorijiy tajribalarni o'rganish, o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish bo'yicha qator chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Shu sababli boshlang'ich sinf o'qish darslarida innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanish darajasini rivojlantirish, pedagog kadrlarni innovatsion faoliyatga yo'naltirish hamda pedagogik mahoratini shakllantirish, ta'lim samaradorligini oshirish, modulli o'qitish texnologiyasini qo'llash muammolarini o'rganish nazariy va amaliy ahamiyat kasb etadi.

Innovatsion ta'lim texnologiyalari – bu butun o'qitish va bilimlarni o'zlashtirish jarayonining o'z oldiga ta'lim shakllarini samaradorligini oshirish vazifasini qo'yuvchi texnik hamda shaxs resurslari va ularning aloqasini hisobga olib yaratish, qo'llash va belgilashning tizimli metodidir. Zamonaviy bilimlar sari keng yo'l ochish ta'limni takomillashtirishda innovatsion ta'lim texnologiyalardan unumli foydalanish bugungi kunning eng asosiy talablaridan biridir.

O'quvchining ongi va tafakkuri endi shakllanib kelayotgan boshlang'ich sinflarda o'qituvchining mahorati, uning zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayoniga mohirona tadbiq eta olishi, ta'limning yangi-yangi yo'l va usullarini izlashi, ilg'or pedagogik tajribalardan ijodiy foydalana olishi juda muhimdir. SHuning uchun ham bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kelgusi faoliyatga tayyorlashda, innovatsion pedagogik texnologiyalarni amaliyotga joriy etishga tayyorlash ta'lim oldiga qo'yilgan muhim talablardan biridir. CHunki innovatsion ta'lim texnologiyalari birinchidan, o'quvchilarni bilim, ko'nikma va malakalarni oson va qiziqib o'rganishlari uchun imkoniyat yaratsa, ikkinchidan, o'qituvchining ham professional o'sishiga, ham ma'naviy rivojlanishiga yordam beradi.

Boshlang'ich ta'limga zamonaviy innovatsiyalarni joriy etish, zamonaviy innovatsiyalar boshlang'ich ta'lim sifatini oshirish va bolalarning ta'lim jarayoniga qiziqishini kuchaytirishda muhim ahamiyatga ega. Quyida ushbu sohadagi asosiy innovatsion yondashuvlar haqida ma'lumot beriladi: 1) Raqamli texnologiyalarni joriy etish, misol uchun: Elektron darsliklar va platformalar – O'quvchilarga interaktiv darsliklar va onlayn ta'lim resurslaridan foydalanish imkonini beradi. AQSh, Yevropa va Osiyo davlatlarida qo'llanilayotgan "Smart Board" (aqlli doska) texnologiyasi yordamida o'qitish samaradorligi oshadi. Shuningdek sun'iy intellekt asosida individual ta'lim dasturlari – har bir o'quvchining qobiliyatiga mos ravishda bilim berish tizimlari. 2) STEAM ta'limi (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics) tamoyiliga asoslangan darslar orqali bolalarda tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish va ijodiy yondashuv shakllantiriladi. Robototexnika va dasturlash asoslari – maktab o'quvchilarini texnologiyalar bilan ishlashga tayyorlaydi. 3) O'yinlashtirish (Gamification) o'yin elementlari orqali o'qitish – o'quvchilarning faolligini oshiradi va dars jarayonini qiziqarli qiladi. Masalan, Kahoot!, ClassDojo kabi platformalar yordamida testlar va baholash tizimi yanada interaktiv bo'ladi. 4) Innovatsion pedagogik yondashuvlar, Flipped Classroom (Aksincha sinf) – o'quvchilar uyda mavzuni o'rganib, sinfda amaliy mashg'ulotlar bajaradi. Bundan tashqari Projekt metodikasi – o'quvchilarning mustaqil izlanish va tadqiqot olib borish qobiliyatini rivojlantiradi. 5) Virtual va kengaytirilgan haqiqat (VR/AR) VR va AR texnologiyalar o'quvchilarni tarixiy joylarga "sayohat" qildirishi yoki murakkab tushunchalarni vizual tasvirlash orqali tushunishni osonlashtiradi.

Xulosa qilib aytganda Boshlang'ich ta'limga zamonaviy innovatsiyalarni joriy etish o'quvchilarning qobiliyatlarini kengaytirish, ularning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qilishda muhim rol o'ynaydi. Shu bois o'qituvchilar doimiy ravishda yangi texnologiyalarni o'zlashtirib borishlari va dars jarayonida

innovatsion usullardan foydalanishlari lozim. O'qituvchining innovatsion faoliyati pedagogik jamoani harakatga keltiruvchi, olg'a undovchi, bunyodkorlikka rag'batlantiruvchi kuch sifatida namoyon bo'ladi hamda u ta'lim jarayonining sifatini kafolatlaydi. Shu bois har bir o'qituvchi innovatsiyalarning mohiyatini to'la tushungan holda o'z faoliyatiga izchil tatbiq eta olsa ta'lim jarayoni ham sifat ham samaradorlik nuqtai nazardan taraqqiy etadi. Bu esa o'z navbatida ta'lim tizimining rivojini ta'minlaydi.

Shuningdek o'sib kelayotgan yosh avlodda mustaqil fikrlash qobiliyatini shakllantirish, sog'lom va barkamol naslni tarbiyalab etishtirish murabbiylarning muhim burchidir. Chunki mustaqil fikrlovchi o'quvchilargina kelajakda har tomonlama yetuk, barkamol insonlar bo'lib yetishib, mustaqil respublikamizni ilg'or jahon davlatlari qatoriga olib chiqadilar.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abduqodirov A.A., Begmatova N.X. Ta'lim muassasalarida multimedia texnologiyasidan foydalanish uslubiyoti (Uslubiy qo'llanma)- Qarshi: 2011.
2. D.Kasimova. "Maktabgacha ta'limda pedagogik texnologiyalar" moduli bo'yicha ma'ruza matni. Toshkent, 2017 yil, 34-b.
3. M.Yu.Yuldasheva. Boshlang'ich ta'limni o'qitish metodikasi moduli bo'yicha O'UM. Toshkent, 2018 yil, 203-b
4. Nabijonova, F. (2022). Boshlangich sinflarda didaktik oyinlarning ahamiyati: Nabijonova Feruza. Qo'qon universitetining ilmiy materiallar bazasi, 1(000006)
5. Tolipov O,,, Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. -T.:Fan 2006
6. Babayeva D. Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi. TDPU. 2018.
7. <https://cyberleninka.ru/article/n/boshlang-ich-ta-limda-innovatsion-texn>
8. <https://www.learnworlds.com/>
9. Sattorov V.N (2023). Indicators of Pedagogical Competence and its Effectiveness. International Journal of Inclusive and Sustainable Education. vol 2 no.02. 86-88. (2023). ISSN(e): 2833-5414
10. Arapbaeva Damegul Kurbanovna, Amirova Bibisara Aubakirovna. Personal Psychological Adaptation and its Characteristics. International journal of inclusive and sustainable education. Vol. 2. No 2. 2023. -p. 68-70.